

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oglasila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oglasilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Volilno gibanje.

Shod v Radovljici.

V soboto, 7. t. m. se vrši shod volilcev ob 7^{1/2} zvečer v Vinko Hudovernikovi restavraciji v Radovljici, na katerem nastopi kakor kandidat za deželni zbor g. dr. A. Ferjančič.

* * *

Iz Cerkelj pri Kranju, 5. sept.

Nekaj novega na našem političnem nebu je naš vladni sluga Frančišek Barle — klerikalni agitator za deželno-zborske volitve. Raznašajoč glasovnice, je nosil seboj prepognjeno četrtno običajnega »kancelajpapija«, popisanega na notranji strani z raznimi številkami; na zunanji strani pa je bilo poleg imena deželnozbornskega kandidata Otona pl. Detele čitati z modrim svinčnikom napisano blesteče ime dr. Brejca kot deželnozbornskega kandidata. Ta list uzorne zunanje oblike je kazal volilec, češ, »to sta ona dva gospoda, katerih imeni naj napišejo na liste, katere jim je on prinesel, in oddajo 12. sept.« Na odgovor nekega kmeta: »Brejca že ne bomo volili, ampak barona Lazarinija«, je odgovoril mož, izkušen na polju politične delavnosti, krilate besede: »Koga t'ga p'janca boš volu?« — Kdo da je možu napisal ta list, kronistu kljub precejšnjemu poizvedovanju ni bilo možno dognati, mislil pa si je ta kronist, da vladni sluga kot raznašalec glasovnic ni poklican za agitatorja in da bi mu tega vlada tudi nikdar ne dopustila, če bi vedela, kaj dela. — Kje ste oni Cerkljani, ki ste zadnjič po občinskih volitvah v »Slovenca« črnili nevtrarno žandarmerijo? In kje oni Frančišek Barle, ki je bil pri občinskih volitvah na strani onih, ki niso pisali v »Slovenca« dotičnega članka? O značaji, o urbem venalem et mature perituras, si emptorem inveneris!

Antižlindrovec.

Brejčev shod v Selcih

se je vršil v nedeljo 1. septembra. Brejca samega ni bilo ter se je opravičil pismeno, da je vsled zadnje goške afere pred sodiščem — izmučen, da potrebuje malo počitka. Ubogi dr. Brejce! Tak poslanec, ki se tako naglo »zmartra«, ni za gorenjskega kmeta! Ta potrebuje neutrudnega poslanca, tako žilavega, kakor je gorenjski kmet sam. Brejce pa je dokazal sam, da ni za ta posel, ker je že sedaj izmučen.

Shod se je vršil kljub temu. Predsedoval je g. Tomaž Rožnik, župnik v Selcih. Zapisnikarjem pa so izvolili jednoglasno vsi klerikalni in liberalni zborovalci naprednega učitelja Germeka, in sicer zato, da bi kot zapisnikar ne mogel govoriti, oziroma, ker je le vendar govoril, bi mu v slučaju, če bi preveč govoril, besedo hitro vzeli. Govoril je kaplan g. Sušnik. Povedal je, kakor že večkrat, kdor je proti klerikalcem, je proti Kristusu in proti veri! Govoril je tudi predsednik T. Rožnik, katerega je kar po domače nadomestoval g. P. Demšar iz Češnjice. Shod je bil proti prejšnjim shodom prav slabo obiskan. Bilo je komaj čez 70 volilcev, v vsi občini pa jih je 426. Vsi ti zborovalci so bili večinoma konsumci iz Železnikov, Čenjice in Selc.

Shod tedaj ni imel posebnega pomena, ker ti moške so vsako nedeljo že tako skupaj. Pridobil ni nobenega pristaša, pač pa se je pokazalo po tako pičli udeležbi, da so kmetje že naveličani hoditi na take shode, kjer se vedno le jedno in isto pridiguje. Le dva govornika si hočemo ogledati, ki sta tudi govorila. Prvi je neki Novakov Joža, po domače »ta žgancov«. Ta je napadel naravnost navzočega doktorja medicine, g. dr. Demšarja, rekoč: »Vozil sem se z jednim takim mladim dohtarjem, je imel »pled« čez roko, pa čez duhovne je zabavljov in je mislil bogve kaj je, če je en dohtar.« Ta govornik, ki ne zna ne brati ne pisati, kakoršnih je pri klerikalcih 99 pri vsakih 100, je tudi takole

govoril: »Če bi mi ne bili nosili tem trgovcem in gostilničarjem denarja skupaj, bi jim ne bile tako repetnice zrasle. Mi smo jih z svojim denarjem obogatili, sedaj nam pa nasprotujejo«. Pozivljaj je naravnost na bojkot, in če bi bila zastopana tu politična oblast, bi bila mogla prijeti tega analfabetnega govornika za izgovorjene besede. Mimogrede omenjeno, je ta mož dobro rejen in se ne pozna, da bi njega trgovci odirali. Drugi tak govornik je bil neki Lotrič iz Železnikov. On je povedal, da so ga trgovci tožili pred okrajnim glavarstvom, da pa so mu mogli uiti (!) Povedal je, da je neki trgovec v Železnikih imel pri 12 škatljicah 1 gld. dobička, in da mu je glavar v Kranju rekel: »Ni čudno, če vas sovražijo!« Pozivljaj je tudi, naj se vsi moške iz doline skupaj drže, in naj nobeden ne gre k liberalcem kaj kupit.

Zapisnikar Germek, kateremu je kaplan dal volilen katekizem v roko, naj odgovarja, zakaj morajo biti kmetje verni, je v kratkem povedal, da klerikalna, tudi katoliška stranka imenovana, dviga na svoj ščit moške, ki so duhovščino že najgrše zasramovali. Omenja znane Šusteršičeve izjave v ljubljanski čitalnici in Šusteršičevo sramotenje duhovnikov na Rakeku. Povedal je tudi, da je dr. Brejce napadel župnika v Žireh, kateri vedno konservativno voli, in mu je na shodu rekel pred ljudstvom, da je liberallec, samo, da ga je tako javno obrekoval. Če so liberalci, kadar so proti vladoželjnosti in nadvladi duhovščine, s tem proti veri, so potem tembolj proti veri Šusteršič in Brejce, ki tudi napadajo njim neljube duhovnike. Pozval je tudi, naj navedejo navzoči klerikalci le jednega naprednjaka v selški dolini, ki je govoril ali učil krivo vero in sramotil duhovnike kot cerkvene zastopnike (ne kot politike). Rekel je, da je pripravljen povedati voditelje klerikalcev, ki so tako govorili o veri in Bogu, da so jim liberalci morali uiti z voza, ki niso rekli duhovniku drugače, kakor ljudska pijavka itd.

Nato so odgovarjali klerikalci samo, da so to le osebnosti, oni pa da so za

načela, in volijo moške, ki delajo po krščanskih načelih.

(Ali je zabavljanje čez vero, duhovnike, krščansko načelo? Ali je hujskanje kmetov krščansko načelo? Alije zasramovanje svojega bližnjega krščansko načelo? Odgovorite!)

Neki mož, ki je bil na tem shodu, do sedaj klerikalec, je rekel: »Sedaj sem spoznal, da se ne gre za vero, da vero le zato vlačijo na dan, da bi kmete vstrašili, in da bi dobili vso posvetno oblast v roke«. Ta mož ni več klerikalec. K. N.

Iz košanske občine, 4. sept.

Košanski Jože-kaplan se je grozno hitro udomačil pri nas. Smemo reči, da ga prav za prav še dobro ne poznamo, zakaj ni še minilo teden dni, kar se je naselil v naši župniji, a že leta iz vasi v vas, kakor da bi mu bil Bog pozabil ustvariti vranico in pridiguje po cerkvenih ozidjih, da se mu hoče kar jezik odvaliti. Grozno zdihuje, da je naša fara sila nazadnjaška, zakaj kjer je bival prej, da je neki imel celo čredo jalovih devic in devičnikov. Tudi kmetje da so tako plesali, kakor jim je on godel, a pri nas da je vse drugače, vse da je okuženo z liberalno gnojnico. Kakor se kaže, je g. Jožek res jako nadobuden gospodek, zakaj obljubil nam je, da kupi staro šolo ter da napravi v njej konsumno prodajalnico, ker ima baje zelo bogatega strica in se tedaj ne bo bati nikake izgube. A na to obljubo mu je prav izvrstno odgovoril neki Košanec, ki pripada celo k njegovi stranki in je precej premožen, ko mu je rekel, da ni bil še v nobenem konsumu pa tudi ne bo. Še močnejšo zaušnico pa mu je pripeljal neki časti- in hvalevreden bujanski mož, kadar jim je črnil našega, vsem priljubljenega deželnozbornskega kandidata Ambrožiča, ko mu je rekel: »Gospod, kaj pa vam je storil g. Ambrožič, da ga tako črnite?« Jožek je seveda moral reči, da nič, a spoznal ga je za nasprotnika vere itd., kar naši črni seveda prav dobro znajo

LISTEK.

Radi kokoši.

Češki spisal Jaroslav Vrchlický.
(Konec.)

A prvemu kamnu je sledil pravcati dež kamenja in krepelcev. Miša je padel na tla, z obrazom ob ilovico. Služinčad se je vrgla v divji radosti nanj ter ga je suvala in poteptala v besede pravem pomenu v zemljo.

Še je vzdihnil, še se obrnil; ko pa se je hotel ozreti proti nebu ter izgovoriti ime svoje žene in svojega otroka, je padla na njegov obraz kepa zemlje in je zadušila vse ...

Pustili so ga ležati tam, kjer je padel, potegnili so le mrtvo kokoš izpod njega ter so jo nesli kakor trofejo gosposdu nadoskrbniku ...

Kmalu je začelo gosto deževati; toda Miša ni čutil več te hladne kopelji, to zapoznelo sočutje neba, njegov obraz je bil še hladnejši, in v taborišču ga je čakala zaman njegova žena.

Skedan je stal naslednjega dne gosposdu nadoskrbnik v kitajskem salončku. Stal je lepo pri vratih, kakor krivec, niti črnil ni; ni se upal dvigniti oči.

Pri oknu je stal župnik Rostlapil; njegov blagodušni obraz je bil poln gub, in zdaj pa zdaj je globoko vzdihnil.

Kneginja je stopala nervozno razburjena po salonu sem in tja. Da, v njenem lepem, bledem obrazu so bile videti solze.

Nakrat je postala pred nadoskrbnikom ter govorila z osornim glasom, ki je šel nadoskrbniku gotovo do kosti, kajti stresel se je.

»Ali veš, da si včeraj umoril človeka?«

Nadoskrbnik ni odgovoril. Samo glavo je pobesil še bolj.

Župnik je pokimal resno z glavo, in kneginja je nadaljevala:

»Pojdi, in da se mi ne drzneš, kadar pridem notri, stopiti pred oči; pred teboj me spreletava groza. — Ne maram te videti nikdar več, dokler živim! Ali si razumel?«

Nadoskrbnik se je globoko priklonil ter se brez besed odstranil.

Na hodniku pa ga je srečal knez. Nadoskrbnik se je hotel kolikor možno daleč umakniti, toda knez se je smejal, ustavil se je pri njem, potrkal mu na ramo ter dejal priljudno.

»Izvrsten dečko si vendar, dragi Taube; delaš mi veselje!«

Sama.

Maloruski spisal V. Stefanik.

V koči, ki se naslanja na goro ter je slična na hrbtu ležečemu hrošču, je ležala stara žena. Ležala je samo na slamnici ter imela pod glavo trdo, umazano blazino. Poleg starke na tleh je bil kos kruha in lonec vode. Kruh in vodo so jej pustili otroci, predno so šli na polje, da bi imela kaj jesti in piti. Seveda ni bila hrana najboljše, — toda izbirljen človek ne sme biti. In v vročem času žetve res ni bilo možno streči starki.

Muhe v koči so sedle na kruh ter so ga jedle: zlezle so v lonec in so pile vodo. In ko so se najedle in năpile, so sedle na staro ter so jej lezle preko očí in ust. Ženica je ječala, toda odpoditi ni mogla nadležnih muh.

Ležala je na tleh ter strmela topo v križ, ki je bil izrezljan v lesenem stropu. S trudom je odprla onemogle ustnice. Skozi šipe okna je prisijal solnčni žarek, in na stankinem obrazu so igrale barve mavrice. Bilo je grozno pogledati jo pri taki razsvetljavi. Muhe so sedele ali lezle na njenem obrazu, in z muhami so se premikali tudi barvasti žarki. Starke pa je ležala tiho, odprla je ustnice ter pokazala beli jezik. Zdelo se je, kakor da je

ta kočja kraj prokletstva velike grešnice ki je obsojena za veke v trpljenje. Ko so poigravali solnčni žarki že na nogah starke, se je premaknila ter tipala po loncu z vodo.

»O o-o! O o-o!«

Mahoma je umolknila in skušala prestrašena prepoditi z rokami različne grozne prikazni ...

Izpod peči je zlezel vrag z dolgim repom ter je sedel poleg starke. Zbrala je vse svoje moči in se obrnila od njega — toda vrag je sedel iznova tik pred njene oči. Prijel je z rokami svoj rep in ga vlekel počasi preko stankinega obraza. Ona je stisnila zobe ter le mežikala z očmi.

Tedaj pa je priletel iz peči cel oblak majhnih vragov; ustavili so se nad staro, kakor kobilice nad poljem, kakor jata krokarjev nad gozdom. Potem so sedli nanjo ter so jej lezli v usta in ušesa, preko glave. Starke se je branila. Trudila se je, da bi zložila tri prste desne roke, jih spravila do čela ter se prekrizala. Toda mali hudički so zasedli mahoma njeno roko in so jej branili prekrizati se. Stari vrag pa je dvignil preteče svojo pest nasproti — naj ne napravi nikake budalosti!

Dolgo, dolgo se je borila starke.

Na to mu zopet reče omenjeni mož: »Vi dajte, meni pa je storil, kakor tudi vsej naši vasi, že dosti dobrega. Če ga gremo vprašat za voz drv, nam jih da, če ga gremo vprašat za vola ali konja za priprego, nam ga da, če ga gremo vprašat, to ali ono stvar, nam jo da, a vaši doktorji nam niso dali še nič, pojeli pa že dosti.« Gospod se je bil prav kmali odpravil in šel. Notranjski kmet, posnemaj svojega brata slovenske vasi, posnemajte Buje — v njih ni niti jednega klerikalca! — Gospoda Jožeta-kaplana pa tako-le potolažimo: Tudi v košanski dolini boste nabrali, gospod Jožek, lahko mal haremček ocvetlih devic, a košanski kmet je mož! Če mislite, da ni v tej tihi dolini nobenega poštenjaka, ki bi vam na prste stopal, se jako motite! Če nismo objavljali Tončkovihih pikantnih, večernih romanc, se ima zahvaliti naši preveliki potrpežljivosti in svoji nezmožnosti in malenkosti, a da ne bodemo prizanašali takemu predrznemu, podpihvalnemu kričaču, kakor ste Vi, bodite prepričani!

V Ljubljani, 6. septembra. Pruski shod na Češkem.

Dne 8. t. m. se bo vršil v Ašu shod, ki se sme imenovati že sedaj prusaškim po svoji tendenci in po svojih gostih. Udeležijo se ga namreč več protestantskih politikov z Bavarskega in Saksonskega, iz Norimberke, Monakova, Lipska, Draždan, Heidelberga, Frankobroda in iz Hamburga. Dospo celó društva iz »Reicha«! Razen poslanca Eisenkolba bode govorilo še devet velikonemških poslancev!

Kako je prosila Kitajska odpuščanja.

Brat kitajskega cesarja, princ Čun je prinesel nemškemu cesarju lastnoročno pismo kitajskega cesarja, ki obžaluje ustajajo boksarjev ter izraža sožalje, da je bil poslanik Ketteler umorjen. Cesar trdi, da ni mogel braniti Kettelerja, a da se postavi na kraju umora spomenik v svarelilo, da zločini ne ostanejo brez kazni. Cesar trdi, da je žalosten radi dogodkov v polminoli dobi, da ga polnijo čuti kesanja in sramote ter da se zahvaljuje nemškemu cesarju, da je poslal svoje čete, ki so naredile zopet red in mir. Končno izraža nado, da se sedanja ogorčenost ne izkaže kot trajna ovira bodočemu, še iskrenejšemu in plodonosnejšemu prijateljstvu. Princ Čun je dejal, da je prišel tudi prostovoljno, ne le na zahtevo vevlastij ter je zagotavljal, da cesar Kwangsü ni sokriv velike nesreče, ki je zadela Kitajsko in Nemčijo, vendar pa da sprejema soodgovornost zanj. Končno je izrazil željo, naj bi se razmerje med državama zopet izboljšalo ter naj bi se naroda izpoznavala in cenila vedno bolj in bolj. Nemški cesar je odgovoril, da so bili morilci Kettelerja cesarski kitajski vojaki, da verjame, da je obžalovanje cesarja Kwangsüja iskreno in da ni kriv dogodkov na Kitajskem, zato pa zadeva tem večja odgovornost cesarjevo vlado in

Toda prekrižati se ni mogla. Naposled pa jo je zgrabil hudič za vrat, in smejal se je tako, da je padla z obrazom proti oknu.

Tedaj pa je planila nanjo z okna sem množica jezdecev. Vsi so sedeli na rudečih konjih; opravljeni so bili v zelene suknjiče, in vsak je imel pipo v ustih. Kmalu, kmalu pridejo nad starko — in potem je bode končec.

Prestrašena je zaklopila oči.

Nakrat so zahreščala tla pod kočo, in starka se je zavalila po dolini, valila se je vedno nižje in nižje, dokler je ni vjel tam daleč v globini vrag, jo vrgel preko ramen ter zbežal ž njo, kakor vihar, v visočino. Starka se mu je odtegnila in nje glava je butnila s silo ob rob mize.

Kri je tekla. Starka je ječala in umrla. Nje glava se je nagnila k nogam mize, in široko odprte oči so škilile po sobi. Vragi so prenehali svoje dirjanje, muhe pa so se lotile človeške krvi ter so si umazale svoja krila. Vedno večja množica rudečih muh je letala po zraku.

Rudeče muhe so posedale na črnih loncih, ki so stali pred pečjo, potem so zletele na sklede in krožnike, na katerih so bili naslikani jezdec z zelenimi krili in s pipami v ustih, in so puščale povsod za seboj sledove rudeče krvi starke.

njegove svetovalce. S to misijo vsa zadeva še ni rešena, nego se morajo Kitajci poslej vesti kakor civiliziran narod, cesar naj bode strogo zakonit v svojem postopanju in razmere med državama se gotovo zopet izboljšajo. Pri sprejemu so bili tudi nemški ministri in generali.

Vojna v Južni Afriki.

Do 15. t. m. je določen rok, kate-rega je stavil Kitchener Burom, da se morajo udati, sicer bode ravnal ž njimi kot z veleizdajalci ter jih da postreliti ali pa za vselej pregnati iz domovine. Dopisnik angleškega lista »Daily Mail« poroča iz Kapstadta, da je izdal Dewet svojo proklamacijo na Kitchenerjevo grožnjo. Dewet grozi, da postreli vse angleške častnike, katere ujame po 15. t. m. v republiki Oranje. Potemtakem se začne po 15. v Južni Afriki ne več boj, nego mesarsko klanje. O hudi krizi v Kaplandiji angleški listi kar molče. Oddelka Hertzoza in Lategana nista mogla v Kaplandijo, zato pa sta pri Alkmaaru, nekako v sredi med Middelburgom in Komatipoortom porušila progo, napadla in oplenila angleški vlak ter pobila več Angležev. O operacijah generala Methuena, ki je prodiral v dveh kolonah iz Mafekinga v jugovshodni smeri proti Middelburgu, se poroča sedaj obširno. Imel je ves čas opravka z Buri, ki so ga napadali neprestano ter izginjali pravočasno, tako da vsa velika akcija ni dosegla nobenega družega uspeha, kakor da je dobil Methuen po raznih farmah nekaj tisoč krav, ovac, oslov, mul in konj. Angleška kolona, katero je vodil polkovnik Donop, je zašla celo v zasedo ter imela velike izgube. Ujetih je bilo par patrolj, ki so morale prisoči, da poslej ne primejo več orožja, na kar so jih Buri zopet pustili. Brzjavka Krügerjevega namestnika Schalka Burgerja javlja, da se jim pridružujejo vsak dan nove čete Afrikan-derjev iz Kaplandije. Iz Newyorka se pa odpelje Burom na pomoč 623 prostovoljev.

Dopisi.

Z Rakeka, 4. septembra. Dne 2. septembra t. l. ob 7. uri 15 min. zjutraj dospel je na Rakek z brzovlakom Njega cesarska Visokost nadvojvoda Franc Ferdinand, da se udeleži vojaških vaj, katere se vršijo sedaj na Rakeku. Na postaji je pozdravilo nadvojvodo več višjih častnikov, na čelu jim ekselencen vit. Succovaty. Precej na to je nadvojvoda odjahal k vajam, katere so se že od ranega jutra vršile. Celi dopoldan je deževalo. Opoldan so se vaje skončale z defiliranjem cele divizije. Ob eni uri je bil obed v restavraciji g. Sebenikarja, med tem časom je svirala godba pešcev 87. polka pred restavracijo. Po končanem obedu se je visoki gost jako zadovoljen poslovil in se odpeljal v spremstvu fcm. Succovatyja s poštnim vlakom v Št. Peter, da si ogleda tudi tamkaj se nahajajočo 6. divizijo pešcev. Na postaji Rakeku je bil napravljen krasen slavalok in raz strehe so vihrale cesarske zastave in slovenske trobojnice. Dne 3. t. m. se je nadvojvoda vrnil s poštnim vlakom popoldne na Rakek in se takoj odpeljal v elegantni kočiji z lepimi lipicani g. Sebenikarja v Cerknico.

Iz Mokronoga, 3. septembra. V nedeljo dne 1. t. m. priredila je tukajšnja podružnica sv. Cirila in Metoda veselico v društveno korist, ki je nepričakovano lepo uspela. Že pred začetkom bil je vrt gospoda Pleterska popolnoma zaseden, tako da je bilo pozneje le težko dobiti prostora, ker so gostje iz Rudolfovega, Sevnice, Mirne, Št. Ruperta in drugod v prav veličastnem številu prihajali.

Domači godci so nam napovedali štrajk, ker se jim ni hotelo pripoznati zahtevanega pretiranega plačila — ostali smo toraj brez godbe, za kar se je opravičil gospod predsednik ter s prijaznimi besedami pozdravil vse od blizu in daleč dospelo ljudstvo.

Domači pevci kakor tudi pevci iz Rudolfovega so zapeli več izbornih zborov, za kar so želi splošno hvalo in vsestransko priznanje. Posebno pozornost se je obračalo na igro, katero so predstavljali domači igralci in sicer »Napoleonov samovar«.

Glede igre se nismo mogli prečuditi spretnosti vseh igralcev, ki so svojo izurjenost na odru prav častno dokazali ter želi na odprtem odru kakor tudi po končani igri vsestransko priznanje.

Šaljiva pošta, ki jo je vodila spretna roka, je dosegla svoj namen prav pohvalno.

Med domačimi »purgarji« smo pogrešali več takih, ki imajo drugače vedno narodnost — na jeziku, nekaj pa tudi taci, ki so napihneni vsenemškega duha.

Izmej častite duhovščine iz Mokronoga, Trebelnega, Škocijana, Šmarjete, Sv. Trojice, Št. Janža, Št. Ruperta, Mirne, in Trebnjega, ki je bila povabljen, je prišel le naš domače obče priljubljeni gospod župnik Janez Virant in na počitnicah bivajoči kaplan Zore iz Trebelnega, vsi ostali niso pripoznali potrebe, položiti mali dar na katoliško narodni altar.

Vzlic temu dosegli smo prav lepo svoto v naš namen, katera se določila na namenjeno mesto.

Vsem darovateljem, bodisi na ta ali oni način, ki so pripomogli k tej sijajno vspeli veselici, bodi izročena stotera hvala, — vsim drugim pa naj velja Jesiharjev vzklíc (v igri Napoleonov samovar): Zbral smo se pa vendar le! Živio konc!

„Slovenski List“ pred porotniki.

Včeraj zvršila se je pred tukajšnjim deželnim kot porotnim sodiščem glavna obravnava o zasebni tožbi g. dra. Ivana Tavčarja proti odgovornemu uredniku »Slov. Lista«, Ivanu Jakopiču, zaradi razžaljenja na časti. — Po tri in pol ure trajajoči razpravi, h kateri ni bilo klicanih nobenih prič, potrdili so porotniki soglasno obtožbo v celem obsegu, na kar je sodišče obtoženca krivega spoznalo pregreška zoper varnost časti po §§ 5, 7, 491. k. z. v treh slučajih in prestopka po § 496. k. z. ter ga obsodilo na tri tedne s postom poostrenega zapora, povračilo vseh pravnih stroškov in da mora ponatisniti to razsodbo v prvi številki »Slov. Lista«, ki izide po pravomočnosti sodbe.

»Slovenski List« bil je torej po kratkem odmoru zopet radi častikraje in sedaj celo na tri tedne poostrenega zapora obsojen. Še pred kratkim posrečilo se mu je v slučajih tožbe g. trnovskega župnika Verhovnika izmuzniti se z zagovorom, da rokopisa ni čital. Tudi včeraj se je za trdno nadejal, da bode šlo — po starem — to je z malo denarno globo zaradi uredniške nepaznosti. No — pa enkrat vendar-le ni šlo, kajti porotniki zadobili so soglasno prepričanje, da je obtoženec zagovor izmišljen, da je za razžaljivo vsebino inkriminiranih sestavkov vedel in slednje vedoma dal ponatisniti.

Obtoženec odklanjal je od sebe vso odgovornost za to, kar stoji v »Slov. Listu«, češ, da je zavarovalni agent in vedno na potovanji in da ga tudi tiste dni, ko je izšla inkriminirana št. 18, ni bilo v Ljubljani. »Slov. List« torej ni imel poguma nastopiti dokaza resnice za svoje skrajno žaljive napade na osebo g. dra. Tavčarja, temveč je pred kazensko obtožbo sramotno zlezal pod klop. Pač se je potil zagovornik g. dr. Poček na vso moč, da bi opral svojega klienta in dokazal kak madež na osebi g. dra. Tavčarja, bodisi kot politika ali privatnega človeka, toda prišel je v svoji slepi strasti sam s seboj v taka protislovja, da je svojemu klientu več škodoval, kakor pa koristil.

Porotnemu sodišču predsedoval je g. deželnosodni svetnik dr. Kavčič, votanta sta bila gg. deželnosodna svetnika Hauffen in Védernjak, zapisnikar pa g. avskultant dr. Novak. Zasebnega tožitelja — ki je bil odsoten — zastopal je odvetnik g. dr. Fran Tekavčič.

Ob štirih popoldne otvori predsednik razpravo ter se je potem, ko je obtoženec odgovoril na splošna vprašanja, prečitala obtožnica.

Gosp. Ivan Jakopič dal je kot odgovorni urednik političnega, v Ljubljani izhajajočega tednika »Slovenski List« natisniti v tega lista številki 18 iz letošnjega leta, izišli dne 4. maja t. l.

1.) uveden članek, naslovljeni z besedami »Wolf in Tavčar v objemu (Izvirno poročilo)«, sklepajoč s tem-le stavkom: »Dr. Tavčarjevo ljubkovanje z Wolfijanci je dokazalo, da narodna-napredna stranka nima pravice govoriti o honetnosti, dokler ima takega človeka, kakor je dr. Tavčar, v svoji sredi«.

2.) v rubriki »Domače Novice« notico, naslovljeno z besedami »Slika hinavščine«, glasečo se tako-le: »Dr. Kveder, zastopnik ljubljanskega mesta, ki je glasoval z Wolfijanci v drž. zboru, ko se je šlo za to, da bi nasprotniki katoliške cerkve in Avstrije dobili priliko, udrihati po našem prestolonasledniku, je bil ob tem glasovanju v resnici v škripih. Vedel je dobro, da napad na prestolonaslednika ne velja visoki osebi, ampak načelom, katera je priznal naš prihodnji cesar, ko je pohvalil katoliško šolo. Umevno je samo ob sebi, da je drja. Kvedra, pod čigar komando stoji kranjsko liberalno učiteljstvo in ki sam neprenehoma blati katoliško šolo v svojih glasilih, ona izjava spekla — istotako, kakor tovariša Wolfa — v dno črne duše. Kaj storiti? Glasovati zoper prestolonaslednika je težko že zaradi tega, ker so bile tačas pred durmi volitve za ljubljanski občinski svet, pri katerih čedna trumica c. kr. uradnikov množi liberalno četo dr. Kvedra; po drugi strani pa neizpolnjeno pustiti učiteljem srčno željo, da naj se lopne po katoliški šoli — je pa še težje. Odločil se je za prvo. »Slovenec« je po zasluženju običal »kveder«, ki se je postavil nasproti ne le ministrskemu predsedniku, ampak tudi cesarskemu princu. In kaj je odgovoril dr. Kveder? Pisal je v »Narodu«, da je le zato glasoval zoper prestolonaslednika, ker je vedel, da bode »Slovenec« izkoriščal izjavo prestolonaslednika v svoje namene. Tudi to izjavo drja. Kvedra je prismojeno liberalstvo požrlo z isto mirnostjo, kakor druge take čedne izjave, poganjajoče iz hinavščine. Pa tudi uradnike je bilo treba pribiti, da se niso Šubic in Požar in Senekovič sramovali, stati na plakatih v vrsti kandidatov skupaj z dr. Tavčarjem. Napravil je »Narod« tedaj globok poklon baronu Heinu. Pisal je, da je le poročilu barona Heina pripisovati, da je Ljubljana dobila potresne olajšave. In uradniki so marširali na volišče.«

3.) v rubriki »Domače novice« notico naslovljeno z besedami »Poraz liberalcev«, glasečo se tako-le: »Pri občinskih volitvah na Rakeku je sijajno zmagala katoliško-narodna stranka. Nasprotnikom niso pomagala do zmage niti pečena teleta. Z ozirom na poraz liberalcev v Ribnici in na Rakeku bi Tavčar lahko dejal, da je zanj politika prav za prav poritika«

torej dal premišljena sredstva in pri-pomogel, da se je zasebni obtožitelj očitno v natisnem delu po imenu ali pa z znamenji, ki se njemu prilegajo, ne pripoveduje nikakih prigodkov, dolžil zaničljivi-h lastnostij ali mislij in izročal javnemu zaničevanju, ter da so se zasebnemu ob-tožitelju na očitnem kraju ali pred več ljudmi, če tudi ne vpricho njega, dajale grde besede; zakrivil je s tem pregrešek zoper varnost časti po §§ 7, 5, 491, 493 kaz. zak. in prestopok zoper varnost časti po §§ 7, 5, 496 kaz. zak.; kaznuje naj se po § 493 kaz. zak. z ozirom na določbo § 267 kaz. zak.

Razlogi.

1.) Dr. Ivan Šusteršič, drž. poslanec V. kurije dežele Kranjske, zahteval je v poslanski zbornici koncem meseca aprila t. l., da naj se izreče nemško-radikalnemu poslancu Steinu graja, ker mu je ta očital, da ima roke umazane s Tomaževo žlindro.

Tomaževa žlindra izrabljala se je bila od »Gospodarske zveze«, kateri načeluje dr. Ivan Šusteršič, v svrhu nereelne konkurence proti naši »Kmetijski družbi«, v kateri se drju. Šusteršiču in njegovim političnim pristašem ni bilo posrečilo iz-trgati vodstvo iz rok naše narodno-napredne stranke.

Naravno je torej, da mi je bila dolžnost govoriti in glasovati v poslanski zbornici, v katerej zastopam, voljen na program narodno-napredne stranke, dež. stolno mesto Ljubljano, proti zahtevi drja. Ivana Šusteršiča.

Da sem s tem ljubkoval s Steinom, Wolfom in drugimi nemškimi radikalc,

se sedecimi v poslanski zbornici, se torej, ker so me vodili zgolj stvarni oziri na lastno stranko in njene interese, ne da trdit niti od daleč ne.

»Slovenski List«, storil pa je to dne 4. maja t. l. v uvodnem članku, citiranjem v tenorji obtožbe, in me dolžil ob enem, da sem nehoneten človek, kar utemeljuje učin pregreška zoper varnost časti po §§ 491, 493 kaz. zak.

2.) Pred nekaj časom prevzel je, kakor je obče znano, Njegova ces. visokost nadvojvoda Frančišek Ferdinand, protektorat »katoliškega šolskega društva« in je obsojal pri ti priliki gibanje »Los von Rom« in »Los von Österreich« ter pritrjeval tudi tendencijam omenjenega šolskega društva, merečim na nadomestitev sedanje šole s takozvano versko šolo.

Na interpelacijo, ki se je vložila glede predstojenih dejstev dne 18. aprila t. l. v poslanski zbornici, je odgovoril ministrski predsednik takoj, nato se je predlagalo, da se otvori o tem odgovoru debata, in za ta predlog sem glasoval.

Vodil me je pri tem dvojni nagib, prvič želel sem izraziti, da narodno-napredna stranka obsoja gibanje »Los von Rom« in »Los von Österreich« ter napade voditeljev tega gibanja na osebo cesarskega princa — in sicer sem želel izraziti to odločnejše, nego je imenom vlade to bil izjavil ministrski predsednik —, drugič želel sem pa tudi naglasiti, da je narodno napredna stranka za ohranitev sedanje šole, in sicer želel sem zadnje naglasiti radi tega, da se naši stranki ne bi očitalo — kar je bilo sicer pričakovati v razljutenem našem domačem boji za trdno, — da se njeni zastopniki v državnem zboru ne upajo z načeli svojimi na dan.

To sem povedal v »Slovenskem Narodu«.

Tiste dni se je pa pisalo po glasilih naše klerikalne stranke tudi mnogo o tem, da je oni, ki je pridobil Ljubljano olajšav pri vračevanju potresnega posojila, nihče drugi nego dr. Ivan Šusteršič.

Vzpričo temu pisarjenju povedati se je morala resnica, ker sicer bi se bil našel nemara marsikdo mej občinstvom mesta Ljubljane, ki bi bil verjel, da se ima zahvaliti voditelju klerikalne stranke za zgoraj označene olajšave.

Konstatovalo se je torej v »Slov. Narodu«, da je — kakor je to resnica — dež. predsednik kranjski poslal bil v tej zadevi osrednji vladi za mesto ugodno poročilo in da se je na podlagi tega poročila osrednja vlada odločila predlagati olajšave.

V tem konstatovanju resnice in ta kisto v onem, zgoraj označenem, nihče ne bode mogel najti hinavščine.

»Slovenski List« me pa dolži zaničljive te lastnosti v notici »Slika hinavščine«, citirani v tenorji obtožbe, na dolgo in široko.

Brez dvoma podan je torej v tej notici učin pregreška zoper varnost časti po §§ 491, 493. k. z.; podan pa je v njej tudi učin prestopka po § 496 k. z., ker se mi nadeva v njej priimek »Dr. Kveder«. Da je notica naperjena proti meni, je jasno, ker je označen v njej oni, ki naj mu napad velja, kot »zastopnik ljubljanskega mesta v drž. zboru«, kar sem jaz.

3.) Notica »Poraz liberalcev«, citirana v tenorji obtožbe na zadnjem mestu, trdi, da je zame politika prav za prav poritika ta bistrumna beseda pomenja naj očitvidno toliko, kakor da jo dobivam — da ostanem pri podobnem izrazu — v politiki vedno »po hrbtu«.

Notica ta izroča me torej očitvidno javnemu zaničevanju in vsebuje vsled tega pregrešek po §§ 491, 493. k. z.

Odgovorni urednik listu, v katerem so se priobčili inkriminirani sestavki, je obtoženec, njegova dolžnost je, da prečita vsak sestavek, predno se ta izroči v svrhu priobčitve v listu v natis.

Čital je bil torej vsekako tudi inkriminirane sestavke, vključ temu pa ni zabranil njih natisa, kakor bi bila to njegova uredniška dolžnost; vsled tega je v smislu § 5 k. z. kriv vseh deliktov, katere vsebujejo ti sestavki.

Obtožba je torej vsestranski utemeljena.

Na vprašanje predsednikovo, čese čuti krivega, odgovori obtoženec, da ni kriv, ker je dotično številko svojega lista šele potem bral, ko je s potovanjem v Ljubljano

nazaj prišel. Dr. Tekavčič stavlja potem na obtoženca več vprašanj glede načina, kako on svoj posel izvršuje, kdo odpira pošto, kdo sprejema rokopise, kdo opravlja korekturo itd. — Obtoženec pravi, da vse to on sam oskrbuje, kadar je doma, da pa sme v njegovi odsotnosti pisma tudi vsak drugi odpreti, ker se on sploh za uredovanje lista prav malo briga.

Nato se prečitajo inkriminirani uvodni članek »Slov. Lista« in dotične notice. — Iz kazenskega ekstrakta je razvidno, da je bil obtoženec že dvakrat radi prestopkov kaznovan. G. dr. Tekavčič pa konstatuje, da je bil obtoženec pred kratkim tudi že radi tiskovnega prestopka na 30 K globe obsojen, in da je to njemu dobro znano, ker je dotično tožbo zastopal. — Obtoženec sedaj tudi to obsodbo pripoznava.

Nato se dokazovanje zaključí. Prečitajo se potem vprašanja na porotnike. — Sodni dvor stavlja je štiri glavna vprašanja popolnem v zmislu obtožnice, potem pa še jedno 5. eventualno vprašanje, za slučaj, da se zanikajo štiri prva glavna vprašanja, v tem zmislu, jeli obtoženec kriv zanemarjenja dolžne pazljivosti kot odgovorni urednik.

Prvosednik da potem besedo obtožiteljevemu zastopniku dr. Tekavčiču, da utemeljuje obtožbo in stavi svoje predloge. Dr. Tekavčič opozarja pred vsem na to, da »Slovenski List« že leta in leta piše o osebi dr. Tavčarja na najgrši način. Ni je številke, v kateri bi se ne napadala osebna čast dr. Tavčarja, tako kot politika, kakor zasebnega človeka. Da, celo njegovo rodbino in njegovo gospo soprogo ne pušča več v miru, temveč jo smeši z najnedostojnejšimi priimki. Vsebinska inkriminiranih sestavkov je skrajno žaljiva, kajti očita se mu nehonetnost, hinavščina, zasmejuje se s tem, da se imenuje njegova politika — poritika, in da se mu daje psovka dr. Kveder. Zastopnik obrazloži besedilo in zmisel posamičnih obrekovanj in dokazuje kaznivost taci napadov z ozirom na določila §§ 491. in 496. kaz. zak. Kar se tiče glavnega spornega vprašanja, ali je obtoženec inkriminirane spise čital ali ne, pravi govornik, da že zategadelj nobenega dvoma biti ne more, ker obtoženec ni navedel nobenih prič zato, da je bil takrat, ko je list izšel, res iz Ljubljane odsoten, posebno pa je važno to, da obtoženec na vprašanje, kdo rokopise sprejema in rediguje, ni dal niti najmanjšega pojasnila. Obtožiteljev zastopnik predlaga končno, da naj gospodje porotniki prva štiri glavna vprašanja potrdijo.

Zagovornik dr. Poček govori potem na dolgo in široko, kakor smo že zgoraj navedli. Ker se ne drži stvari, mora ga g. predsednik opetovano pretrgati. Mej drugim popel se je gosp. zagovornik do trditve, da je to, kar »Slovenski List« piše, le angeljsko petje v primeri s tem, kar piše »Slovenski Narod«.

Dr. Tekavčič replicira potem, da z mirno vestjo prepušča g. porotnikom, jeli je to, kar se dr. Tavčarju očita, angeljsko petje, ali pa le grdo in prostaško obrekovanje, ki je ostalo brez vsacega dokaza. Politika dr. Tavčarja ni hinavska in lažnjiva, temveč odkrita in poštena. Neodpustno pa je, da se gospod zagovornik sam navzlic temu, da njegov klient odklanja vsako odgovornost, upa trditi, da so inkriminirana očitavanja resnična. Način tega zagovora je dokaz, da »Slov. List« še vedno obrekuje. V isti sapi pa trdi, da o celem napadu ničesar ne ve. Tako postopanje je dostojnih ljudi nevredno in ne zasluži nobene milosti. Govornik sklone z nadejo, da bodo g. porotniki vrnil g. dr. Tavčarju čast, kojo mu je »Slov. List« omadeževati skušal.

Po kratki dupliki zagovornika in povsem objektivnem in jasnem rezumēju g. prvomestnika, odidejo potem porotniki v posvetovalno sobo.

Po pol ure trajajočem posvetovanju proglasi potem načelnik porotnikov, gosp. Valentin Golob iz Ljubljane izid glasovanja, kakor smo že zgoraj poročali.

Obtožiteljev zastopnik predlaga na podlagi izreka porotnikov obsodbo po obtožbi. Kazen naj se zmeri v zmislu § 493. kaz. zak. z zaporom, in dalje naj se obsodi v povračilo stroškov in v smislu § 39. tisk. zak. naj se obtoženec tudi obsodi, da ponatisne obsodbo v prvi številki »Slov. Lista«, ki izide po pravomočnosti razzsodbe.

Po kratkem posvetovanju sodnega dvora proglasi potem prvosednik razzsodbo, kakor smo zgoraj poročali.

Gospod urednik »Slov. Lista« bo imel torej priliko ob ričetu tri tedne premišljevat, kaj je politika in kaj poritika.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 6. septembra.

Dr. Ignacij Klemenčič †

Včeraj popoldne umrl je v Trebnjem redni profesor fizike na c. kr. vseučilišču v Inomostu, trebanjski rojak g. dr. Ignacij Klemenčič. Popoldne ob 3. uri je vsled kapi nagloma preminil, star šele 51 let. Pokojnik je bil mnogo let docent in izvanredni profesor na vseučilišču v Gradcu in v strokovnjaških krogih visoko čislán. Pisal je tudi v slovenskem jeziku in v »Ljubljanskem Zvonu« priobčil marsikatero lepo razpravo. Kot človek je bil rajnik res zlata duša. Bil je blagega značaja in plemenitega mišljenja, vedno vesel, kakor so le sinovi vinorodnih dolenskih krajev, iskren narodnjak, katerega je vzradostila vsaka narodna pridobitev in vsaka narodna nesreča globoko pretresla, pri tem pa najboljši prijatelj slovenskih dijakov. Kdor je dr. Klemenčiča kdaj bližje spoznal, ta ga je imel rad, prav od srca rad. In ta vrli narodni mož, ta marljivi delavec na znanstvenem polju, je moral tako nagloma v grob! Bodi mu ljub in prijazen spomin in lahka slovenska zemljica, katero je tako iskreno ljubil.

— **Osebnosti.** Nadučitelj v Litiji g. Jos. Kostanjevec je imenovan učiteljem na II. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani. Učitelj v Velikih Laščah g. Jos. Pavčič je imenovan nadučiteljem istotam.

— **Slabi izgledi.** Iz tržiške okolice se nam piše: Odlični katoličan dr. Brejko, za katerega izvolitev se bode molilo v cerkvah in razpostavilo Najsvetjše, daje slabe izgledi. Tudi pri nas ga poznamo. Ko je bila v Trzinu procesija za sveto leto, se je ta »vzorni« katoličan ravno pripeljal od krsta iz Križev, pa čuje, njemu se ni zdelo vredno sneti slamnjk raz glavo, čeravno je čul glasno molitev ljudi, kateri so se njegovemu vozu ogibati morali!

— **Pravičnost nad vse.** Prejeli smo naslednje pisanje: Temeljem § 19. tisk. zak. Vas pozivljem, da objavite glede na dnevno vest »Pravičnost nad vse« v Vašem listu z dne 4. septembra t. l. št. 202 sledeči popravek: Ni res, da bi bil jaz kdaj pozabil užitninskemu uradu dati, kar mu je šlo na užitnini. Ni res, da bi bil jaz kdaj zaprečil, da neki domač gostilničar ni dobil dovoljenja za žganjetoč. Res je marveč, da se je občinski zastop enoglasno izrekel zoper to dovoljenje, ne da bi bil jaz kaj na to uplival, temveč sem se še celo glasovanja vzdržal. Ni res, da je dobil dovoljenje za žganjetoč neki tujec, ki bode točil to pijačo v baraki pri škofovih zavodih. Res je marveč, da sta dva domača gostilničarja, ki imata že zdavnaj popolno gostilniško koncesijo, tudi za žganjetoč, in sta jo imela že v času, ko še jaz župan nisem bil, dobila dovoljenje napraviti filijalko svojega obrtnega podjetja v baraki škofovih zavodov, kjer bodeta prodajala vsakovrstne gorke in hladne jedi in vsakovrstno pijačo v zmislu svoje obrti. Ni res, da ta dva gostilničarja jaz zalagam z žganjem. — V Ljubljani, dne 6. septembra 1901. — Anton Belec, župan.

— **Vprašanje na c. kr. okr. glavarstvo v Celju?** Kakor znano, je bera na Štajerskem odkupljena in odpravljena. Ali smejo duhovniki sedaj še vsejedno hoditi po bero? Ali nima c. kr. okrajno glavarstvo pripomočkov, da bitako izsesavanje kmetskega ljudstva po duhovnikih zabranilo? Na Ponikvi ob južni železnici je kaplan Pintarič s prižnice naznanil, da pojde po bero. Ali je to dopustno? Kmetstvo ljudstvo je razjarjeno vsled tega, da se še dopuščaba bera, katero je moralo odkupiti, in da e oblastvo ne vačuje pred izsesovalci. Ljudstvo se samo ne more varovati, in se ne upa zameriti duhovniku in mu slednjič da bero,

ker se boji, da biga duhovnik ne izmaševal in ne očrnil pred Bogom in pred ljudmi. Najbolj pa še jezi ljudi, da kaplan Pintarič, ki zna prijetno živeti in denar trositi, hodi po bero. Ni še dolgo, da se je zabaval na Dunaju! To naj plača kmetsko ljudstvo! Tudi mežnar in organist hodita po bero. No, ta dva vsaj zaslužita in sta potrebna, ali kaplan pa nima pravice in ni potreben in je ne zasluži bere. Oblastva, dajte varstva kmetskemu ljudstvu in branite ga pred raznimi gosencami!

— **Župnik Alojzij Kreft na Ponikvi,** ki je v »Slovenču« popravljaj notico »Slovenskega Naroda« o plesu v cerkvi pri sv. Ožbaldu, je v nedeljo v isti cerkvi javno izrekel upanje, da se kaj takega ne zgodi več, kar se je zgodilo zadnjikrat, s čimur je naravnost priznal vse svinjarije v cerkvi sv. Ožbolta.

— **Rojanski župnik Jurizza kot zmagovalac.** Znano je, da je mej rojanskim župnikom Jurizzo in mej tržaškim škofom prišlo do konflikta, ker župnik ni hotel pri popoldanski litaniji slovenski neti tantum ergo. Škof je vsled tega župnika Jurizzo suspendiral a divinis. Zdaj je rimska kongregacija za obrede v tej zadevi odločila proti škofu in za župnika Jurizzo. Ni čuda, ko komandirajo v kat. cerkvi sami Lahi.

— **Nova izvirna drama.** Gosp. ravnatelj dr. Fr. Detela je izročil vodstvu slovenskega gledališča izvirno veseloigro v treh dejanjih »Učenjak«, ki se vprizori v bodoči gledališki sezoni.

— **Začetek šole na mestnih šolskih zavodih.** Vpisovanje na mestnih šolah se bo vršilo 16. t. m., šolsko cerkveno opravilo se vrši 17. t. m., redni pouk se pa začne 18. t. m. Na novi slovenski dekliški osemrazrednici se bo vršilo vpisovanje 28. in 29. t. m. Šola se otvori slovesno 1. ktobra, 2. oktobra pa se začne redni šolski pouk.

— **Električna cestna železnica.** Danes zjutraj se je električna cestna železnica izročila svojemu namenu in se je začel redni promet. Železnica funkcionira prav gladko. Kakor vsaka novost, obuja železnica veliko zanimanja. Seveda so vagoni danes skoro vedno polni. Tudi življenje po ulicah je s to napravo veliko pridobilo in postalo je nekako velikomestno živahno.

— **Novo uradno poslopje v Radovljici.** Justično in finančno ministrstvo sta ukrenili, da se sezida v Radovljici posebno jednonadstropno poslopje za okrajno sodišče in za davčni urad. Stroški bodo znašali 79.500 kron.

— **Strela udarila je predvčerajšnjim zjutraj v Begunjah nad Cerknico v cerkveni stolp, in omamila dve ženski, ki sta pred cerkvijo stali.**

— **Redkost.** Piše se nam: V vasi Jablanica pri Ilirski Bistrici porodila je žena Krnela mrtvega otroka, katero je imelo 2 glavi, 4 roke in 3 noge, otrok je drugače normalno razvit in ima lepe črne laske. — Za resničnost tega poročila ne prevzamemo jamstva, dasi je naš dopisnik sicer jako zanesljiv.

— **Nesreča pri streljanju zoper točo.** Pod tem naslovom so priobčili razni slovenski listi več notic o ponesrečenju strelcev pri streljanju zoper točo na Vipavskem, tako da je čitatelj dobil utis, da se je tam več nesreč v raznih občinah zgodilo. V resnici pa sta se ponesrečila dne 28. pr. m. dva strelca le na Erzeltu pri Vipavi. O tem pomilovanju vrednem dogodku smo izvedeli naslednje: Možnar se ni razpočil, kar je pri sedanjih kovanih možnarjih popolnoma izključeno, marveč je strelec vsul smodnik v še gorak možnar, ali pa je mogoče ostalo še kaj tlečega strelnega materiala v možnarju. Smodnik se je potem sam ob sebi vnel; a to bi ne bilo še nikake nesreče povzročilo, da ni priletela iskra v blizu strelca stoječo posodo, v kateri je bilo baje še kakenga 1/2 kg smodnika. Le ta smodnik je šele povzročil v raznih listih priobčeno katastrofo. Puh tega smodnika je strelcu ožgal prsi in obraz, in posoda je revežu še obraz prav močno pokvarila. Puh požgal je po obrazu še drugega mladenciča, ki je strelcu dežnik prinesel, dosepevši na lice mesta v trenutku, ko se je smodnik užgal. Ta nesrečnež je manj pokvarjen in zapusti v kralnem bolnišnico,

drugi pa bode moral še dlje časa v bolnišnici prebiti. To žalostno notico smo pojasnili radi tega, da vse strelce še enkrat opozorimo, naj bodo vendar pri tem delu jako previdni in naj se kolikor možno ravna po dostavljenih jim navodilih.

— **Tovarna v Pamečah pri Slovenjem Gradcu**, v kateri so izdelovali lesno volno, je popolnoma pogorela.

— **Glas iz občinstva**. Piše se nam: Da bi se vsaj nekoliko v okoliščini prišlo veliki gnječi ob tržnih dneh na Mestnem trgu, Pogačarjem trgu in v Šolskem drevoredu, bi bilo zelo umestno, da bi slavni magistrat napravil še jedno tržišče, in sicer na zato prav pripravnem kraju na Križevniškem trgu, kar bi bilo v veliko korist stanovnikom na Rimski cesti in onim iz trnovskega okraja, ki morajo ob različnih vremenih sedaj dolgo pešpot napraviti do obstoječih tržišč, če si hočejo nabaviti najpotrebnejšega za kmetijo. Z napravo novega tržišča na Križevniškem trgu bi nastale tudi konkurenčne cene med že obstoječimi tržišči, kar bi bilo le v korist prodajalcem in kupcem. Če imajo druga manjša mesta, recimo Gorica, več tržišč — Gorica ima dve pokriti tržišči v Vrtni ulici in na trgu sv. Antona — zakaj bi si ne napravila tudi Ljubljana, ki na vseh koncih in krajih napreduje, enakih tržišč?

— **Porotne obravnave**. Včeraj bil je pri tukajšnjem porotnem sodišču 40 let stari krojač Josip Rahne iz Vogelja obtožen hudodelstva tatvine in prestopka potepanja. Rahne je nepoboljšljiv tat in vlačugar ter je bil zaradi tatvine že desetkrat kaznovan. Njegova specialiteta je ulom v cerkve in izpraznjenje cerkvenih pušic. Dne 26. februarja letos je bil po prestani šestletni ječi izpuščen iz mariborske kaznilnice in bi se bil imel oddati v prisilno delavnico; toda pobegnil je iz odgonskega zapora v Mariboru in se potem potepal po Štajerskem, Kranjskem, Primorskem in Koroškem ter v tem času — kolikor znano — ukradel v župni cerkvi v Lešah približno 5 kron, v župni cerkvi v Srednjivasi v Bohinju okoli 60 kron, v župni cerkvi v Črni 16 kron. Okrožno sodišče v Celju izročilo ga je dne 22. junija tukajšnjemu deželnemu sodišču, kjer pa se je preiskava po lastni krivdi zavlekla, ker je obdolženec preiskovalnega sodnika z izmišljevanjem lažnjivih okoliščin skušal prekaniti. Rahne, kateremu je tatvina že prišla v navado, bil je soglasno krivim spoznan ter obsojen na osem let težke ječe, poostrene z jednim postom mesečno in trdim ležiščem v temni celici dne 23. marca vsakega kazenskega leta.

— **Kuga na Reki**. Mornar Ivan Gjustić je prišel dne 26. m. m. na Reko in sicer s parnikom, ki se je bil v Egiptu ustavil v nekih pristanih, kjer razsaja kuga. Po zdravniškem pogledu se je Gjustiću dovolilo, da gre v Kraljevicu, kjer je doma. V Kraljevicu so pa moža poslali iz previdnosti v bolnico in je ondotni zdravnik, videvši, da ima Gjustić sumljivo vročico, kakor se pokaže pri okužencih, odredil, da se mož odpravi nazaj na Reko. V reški bolnici so Gjustića separirali, in bi bil moral isti včeraj zapustiti bolnico. Ali dan pred odpustom iz bolnice je Gjustić nagloma umrl. Trije zdravniki, ki so Gjustića secirali, sicer pravijo, da ni umrl za kugo, a vzlic temu je bil takoj sklican mestni zdravstveni svet, da odredi, kar treba zoper eventualni nastop kuge.

— **Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske** od 25. do 31. avgusta 1901. Število novorojenecv 19 (=28.21‰), mrtvorojenec 1, umrlih 26 (=38.61‰), mej njimi jih je umrlo za ošpicami 1, za škardatice 3, za tifuzom 1, za jetiko 4, za vnetjem sopilnih organov 2, vsled nezgode 2, za različnimi boleznimi 13. Mej njimi je bilo tujcev 8 (=30.7‰), iz zavodov 14 (=53.8‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za ošpicami 1, za škardatice 1, za tifuzom 1 oseba.

— **Mestna posredovalnica za delo in službe**. Telefon števil. 99. Od 23. do 29. avgusta je dela iskalo 18 moških delavcev in 31 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno 8 moškim delavcem in 51 ženskim delavkam. Stanovanja 1 najemnik letnega stanovanja, 1 najemnik mesečne sobe, 1 oddajatelj mesečne sobe, 2 oddajatelja dijaških stanovanj;

91 delavcem je bilo 68 odprtih služb nakazanih in v 34 slučajih se je delo vsprejelo in sicer pri 8 moških delavcih in 26 ženskih delavkah. Od 1. januarja do 29. avgusta je došlo 1902 prošelj za delo in 1783 deloponudeb, 3077 delavcem je bilo 1813 odprtih služb nakazanih in v 1196 slučajih se je delo vsprejelo. Delo ali službe dobe takoj 1 vrtnar, 1 čevljar, 1 kolar, 2 mlinarja, 6 konjskih hlapcev, 3 računajoče natakariče, 2 navadni natakariči, 4 gostilniške kuharice, 6 zasebnih kuharic, 15 deklic za vsako delo, 8 deklic k otrokom, 4 kuhinjske deklice, 5 dekel za kmetijska dela. Službe iščejo 1 stenograf, 1 izprašan kurilec, 1 ključavničar, 1 sluga, več trgovskih prodalk. Posredovanja dijaških in drugih stanovanj.

— **Ljubljanska meščanska godba** priredi jutri v soboto v areni »Narodnega doma« koncert na lok. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 40 v.

— **Priloga**. Današnji številki priložen je obratni red ljubljanske električne cestne železnice.

• **Blisk — čudodelnik**. V Pečuhu je treščilo pretekli teden v hišo kmeta Melhiorja Wolfa. V tej hiši je ležala že deset let mrtvoudna kmetica, katere se ni mogla niti sama obračati. Ko je zagledala žena žareč blisk, ki je švignil kakor goreča kača preko stene, je planila iz postelje ter hitela na prosto, kjer se je onesvestila. Kmetica je sicer še vedno bolna, vendar ji udje niso več tako okoreli in je mnogo upanja, da ozdravi. Ta čudodelni blisk je švignil preko stene mej obema oknom; strela je razklala zid, Marijina podoba, ki je visela na njem, je ostala cela, odlomila je pa kos okvirja od zrcala, katero je viselo pod Marijino podobo. Ljudje seveda mislijo, da se je dogodil čudež ter hite trumoma k Marijini sliki in ozdravljeni kmetici.

• **Samomori vsled bede**. Iz Vratislave javljajo, da je skočila 2. t. m. vdova Mondy s svojima hčerama, od katerih šteje prva 27, druga 15 let, vsled bede v Odro. Utonile so vse tri.

• **Turški trinogi**. Iz Belgrada javljajo: V vas Velika Babina Poljana v Vilajet Kosovo na Srbskem so udrli nedavno turški nizami v hišo Srba Stanimirnića, kateremu so zapovedali, naj jih pelje v hišo Trajke Markovića. A ker Markovića ni bilo doma, so se Turki razjezili in so zabodli Stanimirovića ter so prerezali vrat tudi Markovićevo ženi in hčeri.

• **Radi klobuka razdrla zaročniko**. V Berlinu je šel te dni neki mladi par v cerkveni urad, da se dogovorijo glede poroke. Po poti pa sta se zaročenca sprla ter se razšla, in sicer zato, ker se ni hotel ženiti za tako važno priliko pokriti s cilindrom, marveč je prišel v navadnem klobuku. Ko je zaročenec še slovesno izjavil, da ne bo nikdar nosil cilindra, ter da pride tudi k poroki brez njega, je začela nevesta tako tarnati in se prepirati, da je ženin pobegnil ter se ni več vrnil.

Književnost.

— **Slovanska knjižnica**. Snopič 102, 103, 104. Ta trojnati snopič velja za mesec julij, avgust in september ter prinaša izvirno dramo v štirih dejanjih »Sad greha« iz peresa Eng. Gangla. V prihodnjem dvojnem snopiču 105, 106, kateri izide čim prej, izide »Deseti brat«, narodna igra v petih dejanjih s petjem. Po Jurčičevem romanu spisal Fran Govekar. »Desetega brata« dobe le oni, kateri imajo plačano naročnino do snopiča 105. Upravištvu »Slov. knjižnice« piše: »Priatelj lepe književnosti prosimo, da priporoča »Slovansko knjižnico« med rodoljubi, drugače bomo prisiljeni, izdajanje ustaviti za vedno. Zanimanje za »Slovansko knjižnico« je postalo zadnje čase jako hladno, da nam ne daje poguma za nadaljno izdajanje«. O Ganglovi drami izpregovorimo obširneje v kratkem. Knjiga je v tiskovnem oziru jako čedna.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 6. septembra. Izid volitev v galiških kmetijskih občinah je prinesel poljski šlahti veliko zmago. Od 74 man-

datov so dobili kandidatje šlahte 50 mandatov, v tem, ko so jih doslej imeli samo 38. Malorusi so izgubili dva mandata. Aranžerji maloruske abstinence so, izvemši Barwinskih, vsi propadli. Posebno značilno je, da sta propadla tudi deželni odbornik Vavčak in prof. Vahnjanin. Za volitev v mestih, ki bo v sredo, so vse opozicijske stranke v Krakovu in Lvovu sklenile kompromis. V Krakovu so kompromisni kandidati Daszynski, Doboszynski, Rotter in dr. Gros.

Dunaj 6. septembra. Tu se govori, da postane deželni maršal v Galiciji grof Wodzicki.

Olomuc 6. septembra. Namestništvo je dovolilo, da se vrši tu nemški katoliški shod. Vršil se bo na velikem hodniku v semenišču, kjer je prostora za 2000 oseb. Ker se je bati, da pride mej udeležniki protestantnega shoda in mej udeležniki katoliškega shoda do pouličnih bojov, pride sem vse polno vojaštva, da bo vzdrževalo red. Ogorčenost zoper provokatorični katoliški shod je velikanska.

Budimpešta 6. septembra. Včeraj je bilo zasedanje državnega zbora zaključeno.

Petrograd 6. septembra. »Pesterb. Vjedomosti« zavračajo jako energično oficijozne napade v »Pester Lloyd« na Rusijo, povdarjajoč, da je Rusija z dejanji pokazala, da postopa lojalno in da hoče ohraniti mir na Balkanu. Tudi napadi »Pester Lloyd« ne bodo kompromitirali ruske diplomacije.

Berolin 6. septembra. V četrtek bo zopet volitev drugega podžupana, ker cesar izvolitve Kauffmanna ni potrdil. Smatra se kot zagotovljeno, da bo Kauffmann z veliko večino novič izvoljen, vsled česar je rezek konflikt mej krono in mestnim zastopom neizogiben.

Berolin 6. septembra. Tu vlada občna indignacija zaradi kolosalne blamaže, ki jo je doživela Nemčija s kitajskim odposlanstvom. Vsi neodvisni listi obsojajo jako rezko to smešno komedijo in priznavajo, da je nemški prestiž zelo trpel vsled nje.

London 6. septembra. Blizu postaje Tays so Buri prouzročili, da je oklopni vlak skočil s tira. 5 Angležev je bilo ubitih. Dalje so Buri razdrli karih 30 kilometrov dolg del železniške proge Pretoria-Laurenzo Marquez.

Narodno gospodarstvo.

Obt in trgovina z žebli in železnimi izdelki v Kropi in Kamni Gorici.

Spisal nadučitelj Jos. Korošec.
(Dolje.)

Po potresu 1895. l. sem se pošalil proti nekemu trgovcu in sem rekel: Sedaj boste dobre kupčije sklepali. Odgovori mi: Ljubljana še dveh kropskih kovačev ne more rediti. Kam tedaj gre blizu 200 vagonov žebeljev in drugega železnega blaga? Po vseh avstrijskih deželah. Tekoči mesec se pošiljajo kladovci na Dunaj za državne železnice. Veliko blaga odvzame tvrdka Greinitz v Gradcu in Trstu. Mnogo se ga izvozi na Ogrsko v razna mesta, dalje v Bosno, Hrvatsko, Srbijo, Rumunijo, Grško in Levanto. Vendar v Turčiji so že večinoma izpodrinili Angleži, Francozi, Belgijci in Nemci naša rojake. Belgijci dajo 5—10 »šifnegelnov« mašinskih za enega kropar-kamnogoriškega, seveda mehke in krhke, a množina zmaga dobroto. Iz Salonika se pripelje tuje blago po železnici v Belgrad, po Črnem morju in Donavi pa se v Galacu in Brajli naše blago srečava z angleškim, francoskim in belgijskim.

Že Valvazor omenja Kroparje in Kamnogoričane, da so posebnih navad pa različnih dobrih, še več pa slabih lastnosti. Sedanji rod pije rad bržanko, še rajši pa žganje. Plača se približno v Kropi 6—7 tisoč gld. daca od vina, piva in žganja. Ves okoliš pa bi gotovo dal do 13 tisoč gld., če bi se tu špirit zadecal, pa že zadacan pride. Trikratna vrednost daca da vrednost pijačam. Žalibog veliko je! Vsak Kropar ima svoj »špicnamen«, in le po teh imenih se kovači kličejo med seboj. Tudi učenci imajo že svoja

imena. Imena so precej trivijalna, vendar originalna in vsako ime svojo zgodovino. Še prekrščen je marsikateri. Kratna imena so popačili. Tudi hišam in vigenam niso prizanesli. Neka velika hiša je vknjižena na ime »Fovšaritmica«, vigena pa na ime »Dolgart«. Navedem naj še, kaj se zgodi na velikonočni ponedeljek. Isti dan popoldne se igrajo razne igre za »Dolgo njivo«, kamor gre vse, kar leze in gre. Edino bolniki doma zdičujejo: Nikdar več ne bom za dolgo njivo. Včasih so godli tudi godci tam. Za glad in žejo je dobro preskrbljeno. Še Vipavke s pomerančami imajo sejm.

(Konec prih.)

— **Mestna hranilnica v Novem mestu**. Meseca avgusta 1901 je 180 strank vložilo 97.579 K 04 h, 169 strank vzdignilo 36.967 K 95 h, torej več vložilo 60.611 K 09 h, 14 strankam se je izplačalo posojil 23.550 K, stanje vlog 1.725.976 K 16 h, denarni promet 274.727 K.

— **Mestna hranilnica v Kranji**. V mesecu avgustu 1901 vložilo je 285 strank 72.831 K 95 h, vzdignilo pa 263 strank 85.970 K 05 h, 7 strankam izplačalo se je hipotečnih posojil 10.000 K. — Stanje vlog 2.576.233 K 68 h, stanje hipotečnih posojil 1.704.859 K 84 h, denarni promet 229.116 K 47 h.

Proti zobobolu in gnjilobi zob
izborna deluje
antiseptična

Melusina ustna in zobna voda

utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil.

Po pošti razpošilja se vsak dan dvakrat.

Jedina zaloga (28—36)

dež. lekarna M. Leustek, Ljubljana
Resljeva cesta števil. 1, zraven mesarskega mostu.

Meteorološko poročilo.

Vlšina nad morjem 806.2 m. Srednji tlač 756.0 mm.

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Možna v 24 urah
5	9. zvečer	729.6	12.1	sl. jvzhod	oblačno	
6	7. zjutraj	730.9	11.6	sl. vzhod	dež	
	2. popol.	731.3	16.7	sl. jug	oblačno	60 mm

Srednja včerašnja temperatura 13.0°, normale: 16.3°.

Dunajska borza

dne 6. septembra 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.50
Skupni državni dolg v srebru	98.40
Avstrijska zlata renta	119.10
Avstrijska kronska renta 4%	95.55
Ogrska zlata renta 4%	118.65
Ogrska kronska renta 4%	92.60
Avstro-ogrski bančne delnice	1646 —
Kreditne delnice	624.50
London vista	239.27 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.10
30 mark	23.42
80 frankov	19.02
Italijanski bankovci	91.15
C. kr. cekini	11.32

Žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša ljubljena hči, oziroma sestra, gospica

Minka Vrbič

uradnica južne železnice

včeraj, 5. t. m. ob 12. opoldne v starosti 33 let, prevedena s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspala. Pogreb drage ranice vrši se v soboto ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Dunajske ceste št. 29 (Bavarski dvor) na pokopališče k sv. Kristofu. Priporočamo jo v blag spomin.

V Ljubljani, 6. septembra 1901.

(1919) Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja ob smrti naše iskreno ljubljene, nezabne tete, gospe

Marije Bertoncl roj. Jeuniker

kralj. uradniške vdove

za čestitno sprejetstvo drage pokojnice k zadnjemu počitku in darovalcem lepih poklonjenih vencev izrekamo vsem svojo najljubše in najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, 5. septembra 1901.

V imenu ostalih sorodnikov
(1913) rodbina Jeuniker.

Zakupni razglas

zaradi zagotovljenja predmetov kruha in ovsa za leto 1902.

Zakupna obravnava bode						Za nastopne približne preskrbovalne potrebščine posadkinih čet, zavodov in deželno-brambenih oddelkov			Približna tekoča letna potrebščina znaša za čas od 1. januarja 1902 do 31. dec. 1902		Specijalni pogoji	
dne	pri			za zakupno postajo	s konkurenčnimi kraji	za čas		na dan			kruha	ovsa
	vojaškem preskrbovalnem magacinu	okr. glavarstvu	mestnem uradu			od	do	kruha à	ovsa à			
									840	840		
											gramov porcij	
						porcij			meter. centov			
7. oktobra 1901			Bruck ob M.	Ljubno	—	284	—	—	102240	—		
				Šmarje	—	16	—	—	5760	—		
				Bruck ob M. . .	—	360	—	—	129600	—		
5. okt. 1901			Judenburg	Judenburg	—	340	—	—	122400	—		
12. okt. 1901			Ptuj	Ptuj	—	282	—	—	102430	—		
10. oktobra 1901	Maribor			Celje	—	309	—	—	112785	—		
				Slov. Bistrica . .	—	200	—	311	73000	4800		
				Strass	—	39	—	—	14235	—		
12. oktobra 1901.	Celovec			Št. Vid ob G. Glandorf	—	—	4	143	—	2205		
				Trbiž	—	325	—	—	118625	—		
				Malborget	—	80	—	—	29200	—		
				Predil okop, Predilsko sedlo .	—	30	—	—	10950	—		
				Jezernica okop pri Rajbelskem jezeru	—	17	—	—	6205	—		
				Bovec (Bovska kluža)	—	26	—	—	9490	—		

1. januarja 1902.

31. decembra 1902.

Staviti se morejo tudi ponudbe na izdelovanje kruha iz erarične moke.

Prevzemniki za oddajanje kruha, oziroma peke iz erarične moke, mogó dobiti v Celji erarično pekarijo za dobo pogodbe v zakup, toda edino proti plačilu mesečne najemščine 22 K in proti temu, da napravijo manjše poprave objekta iz lastnega in ga zavarujejo proti ognju.

Ta dopusten najem pa se mora izrecno pogoditi z dodatkom najemščine v ponudbi.

Opazka: Razven poprej navedenih oskrbnih potrebščin in potrebščin za četna koncentrovanja v zakupni postaji z morebitno 25% večjo potrebščino mora zakupnik preskrbeti potrebščino za k vojaškim vajam poklicane dopustnike, rezervnike, nadomestne rezervnike in deželne brambovce po aktualnih pogodbenih cenah, dalje moko, sol, drva in pekavske potrebščine povodom vsakoletnih vaj vojaških pekov.

Potrebščina za prehode ima se ponuditi po točki IV. zvezka pogojev.

Splošni pogoji.

- Oziralo se bode samo na pismene ponudbe. Narejene morajo biti po priloženem formularju in imeti kolek za 1 krono za polo. Zapečateni ponudbe imajo **zgoraj omenjene obravnavne dni vsaj do 10. ure dopoldne** doiti in sicer ponudbe za postaje Ljubno, Šmarje in Bruck ob Muri pri okrajnem glavarstvu v Brucku ob Muri; ponudbe za Judenburg pri okrajnem glavarstvu v Judenburgu; ponudbe za Ptuj pri mestnem uradu v Ptuj; ponudbe za ostale postaje pa pri dotičnih c. in kr. vojaških okrbvalnih magacinih (točka XVII. zvezka pogojev); na poznejše ali v brzojavni obliki došle ponudbe se ne bode oziralo. Ko bi se v kaki ponudbi cenina postavka v številkah in pismenih ne ujemala, velja postavka v pismenih za pravi. Vsakej popravi v ponudbi pridejati ima ponudnik svoj podpis.
- Za obravnavo veljajo določila zvezka pogojev z dne 31. avgusta 1901, ki je pri vsakem gori imenovanih vojaških oskrbovalnih skladišč, pri okrajnih glavarstvih v Brucku ob Muri in Judenburgu in pri mestnem uradu v Ptuj; v dveh istopisih uradno izgotovljen in vsaki dan istotam ob navadnih uradnih urah na vpogled. **Vsak ponudnik zavezan je držati se pogojev, ki so obseženi v tem zvezku, že s tem, da stavi ponudbo.** Jednako glaseči tiskani popoji so na vpogled tudi pri korni intendanciji, pri drugih vojaških oskrbovalnih skladiščih, potem pri političnih okrajnih oblastvih in deželnih kmetijskih družbah kornega področja. Taki zvezki pogojev dobe se proti plačilu 8 h od tiskane pole pri vseh c. in kr. vojaških preskrbovalnih skladiščih, **na zahtevanje se pošiljajo tudi po pošti.**
- Vsak ponudnik, izvzemši podjetnike, v pogodbeni zvezanosti stoječe, popolnem preverjene in obravnavni komisiji znane kot zmožne in zaupne, ima ne oziraje se na njegovo kavejjo o zmožnosti in zadostnem premoženju za prevzete navedenega podjetja dobiti soliditetno in zmožnostno spričevalo in sicer, če ima protokolovano firmo, od trgovske in obrtne zbornice, sicer pa od pristojnega političnega oblastva prve instance, katero spričevalo ne sme biti nad 2 meseca staro in ima na prošnjo podjetnika pri trgovske in obrtne zbornice, oziroma političnem oblastvu vsaj v dan pred obravnavo doiti dotičnemu c. in kr. vojaškemu preskrbovalnemu magacinu, pri okrajnih glavarstvih v Brucku ob Muri in Judenburgu ter pri mestnem uradu v Ptuj. Posledice kake morebitne zamude zadevajo vsekako le podjetnika.
- Vsak ponudnik, ki nima pravice do oproščenja, mora zagotoviti svojo ponudbo s 5% varščino od vrednosti vse za oddajo določene množine. Varščina se ne sme pridejati ponudbi, temveč se mora s ponudbo v posebnem kuvertu tako odposlati, da varščino v to poklicano vojaško preskrbovalno skladišče lahko prevzame, ne da bi odprlo zapečateni ponudbe. Varščini je pridejati tudi njena specifikacija, ravno tako se mora varščina v ponudbi specifikovati. Občine so ulaganja varščine in kavejje vsekako oproščene in se kakor tudi kmetijske družbe in producenti posebno opozarjajo na predstojajoče razpisano zakupno preskrbovanje vojaških potrebščin; isti uživajo pri enakih ponudbah glede kvalitete in cene prednost nasproti drugim podjetnikom; vendar morajo prvotni producenti svojim ponudbam priložiti spričevala, v kojih je potrjeno, da so zares producenti in da je vsa ponudena količina njihov proizvod. Producentom se more oproščenje ulaganja varščine in

- kavejje dovoliti le za predmete, katere sami proizvajajo; izjaviti pa morajo v ponudbah, da za izpolnjenje prevzetih zavezanosti jamčijo s svojim premoženjem. Na ponudbe, v katerih se izgovarja ponižanje kavejje, ki se ima po predpisih uložiti, se ne bode oziralo.
- Skupne ponudbe, to je ponudbe, v katerih se izgovarja, da se prevzame oskrbovanje kakega predmeta na postaji le, če se hkratu dobi oddaja jednega ali več drugih predmetov, dopuščajo se le za predmeta kruh in krma v postajah, kjer se potrebuje krme le za deset konj.
- Oddajati imajo se predmeti v dotičnih postajah neposredno onim, kateri jih imajo pravico dobivati ter ne smejo biti lastna ali v najem vzeta skladišča zakupnikov od vojaških prebivališč oddaljena nad 1.9 km; v nasprotnem slučaju morajo zakupniki poskrbeti brezplačno prepeljavo kruha ali ovsa. Za prevažanje predmetov v konkurenčne kraje, mora se v smislu točke XVII. zvezka pogojev staviti posebno ponudbo, ker sicer bi se smatralo, da je prevažanje obseženo že v ponujanih cenah. Pri enakih ponudbah za prevažanje ima ponudba onega, ki je dobil zakup, prednost.
- Ponudniki se odreko, da ne zahtevajo, da bi se vojna uprava glede izjave o vzprejetji ponudbe morala držati v § 862. občnega državlanskega zakonika, potem v članih 318 in 319 avstrijskega trgovskega zakona določenih obrokov, v katerih se je izjaviti, če se vzprejme ponudba.
- Oddaja kruha in ovsa ima se praviloma vršiti od 5 do 5 dni. Če krajevne razmere in interes čete brez večjih stroškov za vojaški erar dopuščajo, morejo se razpisani dobavni obroki za oves raztegniti na 10 do 15 dni.
- Kruh oddajati morajo načeloma peki. Kruh se ima izdelovati iz ržene moke v štruceh po 2 porcij po 1400 gramov. Po razmerju pšenične cene more se vložiti prošnja, da se dovoli k pridelovanju kruha rabiti eno tretjino pšenične in dve tretjini ržene moke. Principijelno je staviti ponudbe na arendovanje kruha; vzprejemale se bodo pa tudi ponudbe civilnih pekov za izdelovanje kruha iz erarične moke; v zadnjem slučaju se morajo ponudbe glasiti na plačilo za peko od metrskega centa popečene moke vstevši sol, drva in svečavo. Tudi je podjetnik zavezan, moko za peko na svoje stroške od železnice dati odpeljati in istotako prazne vreče vračati na železnico, izvzemši slučaj, če v ponudbi izrečno pravi, da tega ne more prevzeti.
- Cene za zakup staviti se imajo došteti užitino in druge davščine; od porcije kruha a 840 g in od porcije ovsa a 4200 g.
- Zakupniki so izključeni od olajšav železniškega vojaškega tarifa.
- Vojaška uprava pridržuje si pravico, da sme oddati kake morebitne razpoložljive zaloge mej pogodbeno dobo.
- Moštva vojaške oskrbovalne oprave ni moči dajati zakupniku v pomoč, dokler ne izide drugačna določba.
- Vsak ponudnik ima v svojej ponudbi izrečno izjaviti, da se podvrže določbam za to obravnavo pripravljenega zvezka pogojev z dne 31. avgusta 1901. Ponudbe, ki obsegajo krajšo nego 14dnevno zavezanost, se ne bodo mogle vpoštovati.

V Gradci, dne 31. avgusta 1901.

C. in kr. intendancija 3. voja.

Ponudbeni formular.

Jaz podpisane izjavljam s tem vsled razglasa štev. 5992, Gradec z dne 31. avgusta 1901, da hočem oddajati zakupnim potom za zakupno postajo s konkurenčnimi kraji

porejko kruha à 840 gr po . . . h, reci:
" ovsà à 4200 gr po . . . h, reci:

za čas od 1. januarja, do konca decembra 1902, preskrbovanje po točkah
zvezka pogojev preskrbovati in za to ponudbo jamčiti s priloženo varščino
. K, obstoječo iz Nadalje se zavežujem, če dobim zakup, vsaj v
14 dneh po uradni objavi dopolniti varščino v 10odstotno kavejico in dajem vojaški upravi
pravico, ko bi to opustil, da sama to dopolnitev izvede s pridrževanjem zakupnega zasluzka.

V ostalem se podvržem razen pogojev naznanjenih v razglasu tudi pogojem, ki se
nahajajo v zvezku pogojev z dne 31. avgusta 1901, napravljenem za razpisano razpravo.

(Eventuelno.) Glasom priloženega odloka V
se bode moje solidnostno in zmožnostno spričevalo neposredno odposlalo vojaškemu preskrbovalnemu magacinu.

I., dne 1901.

I. I. stanujoč v I.

Formular za kuvert ponudbe.

C. in kr.

vojaškemu preskrbovalnemu magacinu
(c. kr. okrajnemu glavarstvu, mestnemu uradu)

V

Ponudba vsled razglasa
štev. 5992 za nakupno
obravnavo z dne

I.

„Slovenski Narod“

se prodaja v posameznih izvodih po 10 h
v sledečih trafikah v Ljubljani:

- L. Blaznik, Stari trg št. 12.
M. Blaž, Dunajska cesta št. 14.
H. Dolenc, južni kolodvor.
A. Gruden, Marije Terezije cesta, nasproti Kolizeja.
A. Kališ, Jurčičev trg št. 3.
A. Kanc, sv. Petra cesta št. 14.
J. Kušar, sv. Petra cesta št. 52.
A. Kustrin, Breg št. 6.
J. Maček, Mestni trg št. 5.
A. Svatek, Mestni trg št. 25.
J. Sušnik, Rimska cesta št. 18.
F. Šešark, Šelenburgove ulice št. 1.
K. Urbas, Cesarja Jožefa trg (Mahrova hiša). Bled:

O. Fischer, knjigarna.

Št. Peter na Krasu:

A. Novak, na kolodvoru juž. železnice.

Dva lepa mlada psa

„pudeln“, 1 leto stara, prvi rujave,
drugi črne barve, sta na prodaj.

Kje? pove upravništvo »Slov. Nar.«.
(1890—2)

Stanovanje

na Tržaški cesti št. 4, v I. nadstropju, obstoječe iz 4 sob, kuhinje, jedilne
shrambe, se odda v najem. Lahko
pa se oddasta dve stanovanji po dve
sobi in po eno kuhinjo. (1899—1)

Več pove lastnik Alojzij Korsika.

Anton Renko

trgovca v Trzinu

kamor so ponudbe nasloviti, vsprejme s
1. oktobrom 1901

trgovskega pomočnika

kateri bode letos vojaščino odslužil, ter je
zmožen slovenskega in nemškega jezika,
kakor tudi sposoben za trgovino z mešanim blagom! (1920—1)

Špecijalna trgovina za kavo

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte
priporoča

kavo Santos dobrega ukusa po gld. 1— kilo
„ Neilgherry aromatično-
krepkega okusa „ 1'40 „
„ Piraldy najfinejšega okusa „ 1'60 „
Poštne poslatve po 5 kil franko.

Vsakovrstno špecerijsko blago v najboljši
kakovosti. (12-165)

Glavna zaloga J. Klauer-jevega „Triglava“.

Nova mesarija.

Uljudno naznanjam, da odprem jutri
v soboto, dne 7. septembra t. l.

svojo mesnico

v Vodmatu, Zaloška cesta,
„pri Terškana“.

Prodajal bodem goveje meso kilo po
50 kr. in 44 kr.

Priporočam se za mnogobrojni obisk in naročila.

S spoštovanjem

Andrej Terškan

mesar in gostilničar.

(1902)

Komija

solidnega, večšega in urnega prodajalca,
sprejemem takoj v svojo trgovino z mešanim blagom.

Fr. Zadnek

trgovca v Senožečah.

(1888—2)

Št. 322/pr.

Razpis službe.

Pri mestnej elektrarni je popolniti služba

knjigovodskega oficijala

s prejemki V. činovnega razreda.

Od prosilcev za to službo se zahteva v smislu določil § 8. službene pragmatike dokazilo o vspešno dovršeni nižji gimnaziji ali pa nižji realki in pa o vspešno napravljenem izpitu iz državnega računarstva. Prednost se pa pri vsprejemu daje prosilec, ki so dovršili višjo gimnazijo ali višjo realko z zrelostnim izpitom, ali pa kako javno trirazredno višjo trgovsko šolo z dobrim vspehom.

S potrebnimi dokazili opremljene prošnje vlagati je pri predsedstvu mestnega magistrata najkasneje do

30. t. m.

Zakasnele prošnje se ne bodo upoštevale.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 6. septembra 1901.

Za šolsko mladino 1901/2!

Velikanska zaloga

jesenskih in zimskih oblek za gospode in dečke.
Prevlečniki, športne suknje, haveloki v največji izberi po tovarniških cenah.

5775 komadov

jesenskih in zimskih jop za dame, ovratnikov, paletotov in havelokov v najnovejših
façonah za neobičajno nizko ceno, in sicer
od 2 gld. naprej.

Ako pa si kdo naroči obleko po meri, je na izbero velika zaloga
angleškega in francoskega blaga iz ovčje volne. Obleka
pa se izgotovi na Dunaji hitro, ceno, elegantno in moderno.

Uniformiranje, oprava in obleka za gg. častnike c. in
kr. vojske, za gg. enoletne prostovoljce in uniformiranje za gg. c. kr. državne železniške uradnike.

Blago se more plačevati tudi na obroke.

Na izbero se razpošilja blago na vse strani brez poštnega povzetja.

Angleško skladišče oblek
Ljubljana, vogal Sv. Petra in Resljeve ceste št. 3.

(1891—2)

Oroslav Bernatovič.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga do Trbiža. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, od 15. junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. — Proga v Novomesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 6. uri 55 m zvečer v Novomesto, Kočevje. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m jutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Ausseea, Ljubna, Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m jutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m zvečer iz Podnarta-Kropo. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m jutraj, iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 48 m zvečer, istotako. — Odhod iz Ljubljane juž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano juž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1393)

Krepak učenec

obeh deželnih jezikov več, z dobrimi
šolskimi spričevali, sprejme se v trgovino
z mešanim blagom pri (1885—2)

Karolu Rayer-ju v Vojniku pri Celji.

Mesečna soba

ne ravno velika, pač pa lepo opremljena,
na Bleiweisovi cesti št. 1 v I. nadstropju se odda v najem s hrano ali brez hrane. Pri hiši je vrt in kopališče v prosto porabo, po dogovoru je tudi glasovir na razpolago.

Več se izve pri lastniku Alojziju
Korsiki istotam. (1900—1)

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO.

LETNIK XXI. (1901).

Izhaja po 4½ pole obsežen v veliki osmerki
po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji
vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt
leta 2 K 30 h. 44

Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.